

The Correlation between Personality Traits and Quality of Life in Nursing Students of Qom University of Medical Sciences, 2016, Iran

Mahnaz Sayedolshohadaei¹, Marjan Mardani², Hamid Haqqani³, Mohammad Abbasi⁴,
Mohammad Hossein Hakimi^{1*}

¹Department of Medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing & Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

²Department of Psychiatric Nursing, Faculty of Nursing & Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

³Department of Statistics, Faculty of Management & Medical Informatics, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

⁴Department of Medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing & Midwifery, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.

*Corresponding Author:
Mohammad Hossein Hakimi, Department of Medical-Surgical, Nursing, Faculty of Nursing & Midwifery, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Email:
mh.hakimialeni@yahoo.com

Received: 26 May, 2016

Accepted: 22 Aug, 2016

Abstract

Background and Objectives: Students are destiny makers of the country and some of their individual characteristics, such as personality type, can be the most important effective factor in their quality of life. The present study was performed with the purpose of determining the correlation between personality traits and quality of life in nursing students.

Methods: This study was conducted as a descriptive correlational study on 194 undergraduate nursing students of Qom University of Medical Sciences in 2016. The samples were selected using census method. Data collection tools were Personality Traits Inventory and Quality of Life questionnaires of the World Health Organization. Data analysis was performed using Pearson's correlation and independent t-tests.

Results: In this study, environmental health dimension had a significant relationship with gender ($p=0.048$), and environmental health score was higher in the male students compared to the female students, but there was no significant correlation between the personality traits of students and their gender. Personality traits, including extraversion, agreeableness, and conscientiousness had a positive relationship with quality of life dimensions; there was a negative relationship between neuroticism and quality of life dimensions, and there was no significant relationship between openness to experience and quality of life dimensions.

Conclusion: Based on the results of this study, since personality traits play an important role in various dimensions of quality of life of students, thus it is expected that admission of students in this field will be done based on their personality traits. Also, planning for the improvement of quality of life of female students in environmental health dimension is necessary.

Keywords: Nursing; Personality; Quality of life; Students; Qom, Iran.

همبستگی بین ویژگی‌های شخصیتی و کیفیت زندگی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم، سال ۱۳۹۴

مهناز سیدالشهدایی^۱، مرجان مردانی^۲، حمید حقانی^۳، محمد عباسی^۴، محمدحسین حکیمی^{۱*}

چکیده

گروه پرستاری داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

گروه روان‌پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

گروه آمار، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

گروه داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی قم، قم، ایران.

*نویسنده مسئول مکاتبات:

محمدحسین حکیمی، گروه پرستاری داخلی و جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران؛

آدرس پست الکترونیکی:

mh.hakimialeni@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۵/۳/۶

تاریخ پذیرش: ۹۵/۶/۱

زمینه و هدف: دانشجویان از سرنوشت‌سازان کشور هستند و برخی از ویژگی‌های فردی آنان مانند نوع شخصیت، می‌تواند مهم‌ترین عامل تأثیرگذار در کیفیت زندگی آنان باشد. پژوهش حاضر با هدف تعیین همبستگی ویژگی‌های شخصیتی با کیفیت زندگی در دانشجویان پرستاری انجام گرفت.

روش بررسی: این پژوهش به روش توصیفی از نوع همبستگی بر روی ۱۹۴ نفر از دانشجویان کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۴ انجام شد. نمونه‌ها به روش سرشماری انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های سنجش صفات شخصیتی و کیفیت زندگی سازمان بهداشت جهانی بود. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های همبستگی پیرسون و تی مستقل تجزیه و تحلیل شدند.

یافته‌ها: در این مطالعه، بُعد سلامت محیط، ارتباط معنی‌داری با جنسیت داشت ($p=0/048$) و نمره سلامت محیط در دانشجویان پسر بیشتر از دختران بود، ولی ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان با جنسیت آنها، ارتباط معنی‌داری نداشت. ویژگی‌های شخصیتی برون‌گرایی، توافق و وجدانی بودن با ابعاد کیفیت زندگی، رابطه مثبت داشت، بین روان‌نژندخویی با ابعاد کیفیت زندگی، رابطه منفی بود و بین گشودگی تجربی با ابعاد کیفیت زندگی، رابطه معنی‌داری وجود نداشت.

نتیجه‌گیری: با توجه به نتایج این مطالعه، از آنجا که ویژگی‌های شخصیتی، نقش موثری در ابعاد مختلف کیفیت زندگی دانشجویان ایفا می‌کنند، لذا انتظار می‌رود پذیرش دانشجو برای این رشته براساس ویژگی‌های شخصیتی آنها انجام گیرد. همچنین برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت زندگی دانشجویان دختر در بُعد سلامت محیط، ضروری است.

کلیدواژه‌ها: پرستاری؛ شخصیت؛ کیفیت زندگی؛ دانشجویان؛ قم، ایران.

لطفاً به این مقاله به صورت زیر استناد نمایید:

Sayedolshohadaei M, Mardani M, Haqqani H, Abbasi M, Hakimi MH. The correlation between personality traits and quality of life in nursing students of Qom University of Medical Sciences, 2016, Iran. Qom Univ Med Sci J 2017;10(11):71-78. [Full Text in Persian]

مقدمه

دانشجویان به‌عنوان یکی از اقشار جامعه، از سرنوشت‌سازان فردای کشور هستند (۱). از عوامل تأثیرگذار در رشد و تکامل فکری دانشجویان، ویژگی‌های فردی آنان است (۲). در این میان، برخی از عوامل روان‌شناختی مانند نوع شخصیت مطرح می‌شود که می‌تواند پیشرفت تحصیلی دانشجویان را تحت تأثیر قرار دهد (۳). در حقیقت، ویژگی‌هایی که هر فرد در نتیجه رویارویی با موقعیت‌های گوناگون به آن مجهز می‌شود، صفات شخصیتی او می‌باشد (۴). براساس مدل پنج عاملی شخصیت، منظور از ویژگی‌های شخصیتی؛ الگوی ۵ صفت شخصیتی شامل: روان‌نژندخویی، برونگرایی، گشودگی تجربی، وجدانی‌بودن و توافق است (۵). روان‌نژندخویی (Neuroticism)، عاملی از شخصیت بوده که از یک‌سودر ثبات عاطفی بالا و اضطراب پایین افراد برونگرا (Extraversion) مایلند بر محیط اطراف تأثیر گذاشته و به رقابت با دیگران بپردازند. افراد با ویژگی شخصیتی گشودگی تجربی (Openness to Experience) در زندگی خود در پی تجربه‌های جدید هستند. افراد موافق (Agreeableness) به اعتماد کردن، همکاری و حمایت‌کنندگی در روابط بین‌فردی تمایل دارند و افراد با وجدان (Conscientiousness) نیز هدفمند و مصمم هستند (۷).

Komaraju و همکاران (سال ۲۰۰۹) در تحقیقی که بر روی ۳۰۸ نفر از دانشجویان کارشناسی انجام دادند، به بررسی ارتباط ویژگی‌های شخصیتی با پیش‌بینی انگیزه و پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرداختند. نتایج تحقیق آنها نشان داد بین ویژگی‌های شخصیتی وجدانی‌بودن، گشودگی تجربی و توافق با انگیزه پیشرفت، رابطه مثبت وجود دارد و ویژگی‌های شخصیتی روان‌نژندخویی و برونگرایی با انگیزه پیشرفت، ارتباطی ندارند (۸). از آنجا که ویژگی‌های شخصیتی، نقش مؤثری در ابعاد مختلف زندگی ایفا می‌کنند، بنابراین شناخت ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان می‌تواند همانند یک ابزار کمک آموزشی قدرتمند عمل کرده و به افزایش تأثیر برنامه‌های آموزشی منجر گردد (۹)، به‌طوری‌که ویژگی‌های شخصیتی می‌تواند مهم‌ترین عامل تأثیرگذار در کیفیت زندگی به شمار آید (۱۰).

از طرفی، کیفیت زندگی با سلامت جسمانی، وضعیت روان‌شناختی، روابط اجتماعی و عوامل محیطی مرتبط بوده و در سالهای اخیر نیز اهمیت به‌سزایی یافته است (۱۱). طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی، کیفیت زندگی؛ درک افراد از موقعیت خود در زندگی از نظر زمینه فرهنگی، سیستم ارزشی که در آن زندگی می‌کنند، اهداف، اعتقادات فردی، انتظارات و ارتباطات اجتماعی تعریف شده (۱۲) و یک مفهوم چند بُعدی است (۱۳). در این راستا، بررسی کیفیت زندگی دانشجویان و تلاش در راستای ارتقای کیفیت زندگی آنان به‌عنوان آینده‌سازان جامعه، امری ضروری است (۱۱). مطالعه Souza و همکاران (سال ۲۰۱۲) نشان داد دانشجویان پرستاری، به‌خصوص دانشجویان سال آخر، دانشجویان دختر و آنهایی که علائم افسردگی دارند، دچار اختلال در کیفیت زندگی مرتبط با سلامتی هستند (۱۴).

با توجه به اینکه همبستگی ویژگی‌های شخصیتی با کیفیت زندگی در دانشجویان پرستاری به‌عنوان آینده‌سازان جامعه، به‌خصوص در دانشجویان دختر و پسر به تفکیک انجام نشده و دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی قم نیز از لحاظ موقعیت فرهنگی و مذهبی با دانشجویان سایر دانشگاه‌ها ممکن است موقعیت متفاوت داشته باشند که این عوامل خود می‌تواند بر کیفیت زندگی آنان تأثیرگذار باشد، پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط ویژگی‌های شخصیتی با کیفیت زندگی دانشجویان پرستاری، همچنین تعیین ارتباط جنسیت آنها با متغیرهای ذکرشده، در دانشگاه علوم پزشکی قم انجام شد.

روش بررسی

این پژوهش به روش توصیفی از نوع همبستگی در سال ۱۳۹۴ انجام گرفت. در این پژوهش، جامعه و نمونه بر هم منطبق بوده و از روش سرشماری برای انتخاب نمونه‌ها استفاده گردید. جامعه پژوهش را ۱۹۴ دانشجوی کارشناسی پرستاری (از سال اول تا سال چهارم)، دانشگاه علوم پزشکی قم تشکیل می‌داد. تحصیل در مقطع کارشناسی پرستاری (از سال اول تا سال چهارم) و نداشتن اختلالات شناخته‌شده روانی و عاطفی از معیارهای ورود و خروج مطالعه بود.

پژوهشگر بعد از کسب مجوز از کمیته اخلاق در پژوهش دانشگاه علوم پزشکی ایران و اخذ معرفی‌نامه از معاونت پژوهشی، و پس از گرفتن رضایت‌نامه آگاهانه از نمونه‌های پژوهش، پرسشنامه‌ها را توزیع و بعد از تکمیل (طی ۲۴ الی ۴۸ ساعت) آنها را جمع‌آوری کرد.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل پرسشنامه‌های زیر بود:

۱- پرسشنامه سنجش صفات پنج‌گانه شخصیتی که فرم کوتاهی به نام NEO-FFI داشته و یک پرسشنامه ۶۰ سؤالی است که برای ارزیابی ۵ عامل اصلی شخصیت (روان‌نژندخویی، برونگرایی، گشودگی تجربی، توافق و وجدانی‌بودن) به کار می‌رود و هر عامل با ۱۲ سؤال سنجیده می‌شود. سؤالات این پرسشنامه براساس مقیاس لیکرت (کاملاً مخالفم، نمره ۴؛ مخالفم، نمره ۳؛ نظری ندارم، نمره ۲؛ موافقم، نمره ۱ و کاملاً موافقم، نمره صفر) تنظیم شده است. این ابزار، پنج جنبه از شخصیت را می‌سنجد. در مطالعه حاضر طبق این پرسشنامه، ۵ نمره به دست آمد که هر کدام مربوط به یک ویژگی شخصیتی بود، بدین صورت که نمرات سؤالات مربوط به هر کدام از ویژگی‌های شخصیتی، جمع بسته شد و براساس نمره به دست آمده و اینکه در کدام محدوده نمره ۱۲ تا ۲۴، ۲۵ تا ۴۸ و یا ۴۹ تا ۶۰ قرار گیرد، تفسیر گردید، ولی چون در هیچ کدام از متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی، هیچ شرکت‌کننده‌ای، نمره در محدوده ۴۹ تا ۶۰ کسب نکرد، بنا به نظر استاد محترم آمار، محدوده نمره ۴۹ تا ۶۰ از جدول مربوطه حذف گردید.

روایی و پایایی پرسشنامه توسط زارع و محمدزاده (سال ۱۳۹۱) انجام گرفت. ضرایب اعتبار حیطه‌های پرسشنامه در این پژوهش از $0/5-0/6$ در نوسان بود که همگی در سطح $p < 0/01$ معنی‌دار بودند و پایایی آن با روش بازآزمایی برای پنج حیطه روان‌نژندخویی، برونگرایی، گشودگی تجربی، توافق و وجدانی‌بودن به ترتیب $0/8$ ، $0/7$ ، $0/7$ ، $0/7$ و $0/8$ به دست آمد (۱۵).

۲) پرسشنامه کیفیت زندگی سازمان بهداشت جهانی (WHOQOL-BREF: World Health Organization Quality of Life- Bref): این پرسشنامه، فرم خلاصه‌شده پرسشنامه کیفیت زندگی سازمان بهداشت جهانی است و دارای ۲۶ سؤال بوده و

سؤالات آن نیز براساس مقیاس لیکرت تنظیم شده است. نمره‌گذاری پرسشنامه به این صورت است که به اصلاً، نمره ۱؛ کم، نمره ۲؛ متوسط، نمره ۳؛ زیاد، نمره ۴ و خیلی زیاد، نمره ۵، تعلق می‌گیرد. دو سؤال اول، وضعیت سلامت و کیفیت زندگی را به شکل کلی ارزیابی می‌کند. در این پرسشنامه ۴ زیرمقیاس در حیطه‌های سلامت جسمانی، سلامت روانی، روابط اجتماعی و سلامت محیط با ۲۴ سؤال سنجیده می‌شود. نجات و همکاران (سال ۱۳۸۵)، به منظور بررسی پایایی پرسشنامه، از روش بازآزمایی استفاده کردند و ضریب همبستگی در هر چهار حیطه پرسشنامه، بالای $0/7$ به دست آمد که مؤید پایایی بود، همچنین روایی تمایز پرسشنامه در تمامی حیطه‌ها و ۲ سؤال کلی، در سطح معنی‌داری $0/5$ قابل قبول بود (۱۶). داده‌ها به کمک نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۳ و با استفاده از آمار توصیفی و آزمون‌های تی مستقل و ضریب همبستگی پیرسون تحلیل شدند.

یافته‌ها

در این پژوهش، ۱۹۴ دانشجو مورد ارزیابی قرار گرفت. میانگین سنی افراد شرکت‌کننده، $21/4 \pm 2/9$ سال بود. تعداد ۱۱۴ نفر از دانشجویان، دختر و ۸۰ نفر، پسر بودند. در میان ویژگی‌های شخصیتی، بیشترین نمره مربوط به متغیر وجدانی‌بودن با میانگین $32/4 \pm 6/7$ و کمترین نمره مربوط به متغیر روان‌نژندخویی با میانگین $21/3 \pm 5/7$ بود. در متغیر روان‌نژندخویی، نمره ۱۳۷ نفر از دانشجویان در محدوده ۱۲ تا ۲۴ و ۵۷ نفر در محدوده ۲۵ تا ۴۸ قرار داشت. در متغیر برونگرایی، نمره ۶۰ نفر در محدوده ۱۲ تا ۲۴، ۱۳۴ نفر در محدوده ۲۵ تا ۴۸ و در متغیر گشودگی تجربی، نمره ۷۹ نفر در محدوده ۱۲ تا ۲۴ و ۱۱۵ نفر در محدوده ۲۵ تا ۴۸ بود. در متغیر توافق، نمره ۴۰ نفر در محدوده ۱۲ تا ۲۴ و ۱۵۴ نفر در محدوده ۲۵ تا ۴۸ و در متغیر وجدانی‌بودن، نمره ۲۵ نفر در محدوده ۱۲ تا ۲۴ و ۱۶۹ نفر در محدوده ۲۵ تا ۴۸ قرار داشت (جدول شماره ۱). نمره کیفیت زندگی کلی دانشجویان

$65/3 \pm 19$ بود. در میان ابعاد کیفیت زندگی، بیشترین نمره به بُعد سلامت روانی با میانگین $61/2 \pm 11/7$ و کمترین نمره به بُعد سلامت جسمانی با میانگین $51/7 \pm 10/2$ تعلق داشت (جدول شماره ۲).

جدول شماره ۱: داده‌های توصیفی متغیر ویژگی‌های شخصیتی

متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی	روان‌نژندخویی		برونگرایی		گشودگی تجربی		توافق		وجدانی بودن	
	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
نمرات ویژگی‌های شخصیتی	۱۳۷	۷۰/۷	۶۰	۳۱	۷۹	۴۰/۷	۴۰	۲۰/۵	۲۵	۱۲/۹
	۵۷	۲۹/۳	۱۳۴	۶۹	۱۱۵	۵۹/۳	۱۵۴	۷۹/۵	۱۶۹	۸۷/۱
جمع کل	۱۹۴	۱۰۰	۱۹۴	۱۰۰	۱۹۴	۱۰۰	۱۹۴	۱۰۰	۱۹۴	۱۰۰
میانگین \pm انحراف معیار	۲۱/۳ \pm ۵/۷		۲۸ \pm ۶/۸		۲۵/۵ \pm ۴/۷		۲۹/۲ \pm ۵/۶		۳۲/۴ \pm ۶/۷	
بیشترین نمره - کمترین نمره	۳۷ - ۱۲		۱۲ - ۴۵		۱۲ - ۳۹		۱۶ - ۴۸		۱۶ - ۴۸	

جدول شماره ۲: داده‌های توصیفی متغیر کیفیت زندگی

ابعاد کیفیت زندگی	میانگین \pm انحراف معیار	میانگین	کمترین نمره	بیشترین نمره
سلامت جسمانی	۵۱/۷ \pm ۱۰/۲	۵۰	۱۴/۲	۷۸/۵
سلامت روانی	۶۱/۲ \pm ۱۱/۷	۶۲/۵	۲۵	۹۱/۶
روابط اجتماعی	۵۸/۱ \pm ۱۷/۵	۵۸/۳	۰	۱۰۰
سلامت محیط	۶۰/۳ \pm ۱۳	۵۹/۳	۳۱/۲	۹۶/۸
سلامت و کیفیت زندگی کلی	۶۵/۳ \pm ۱۹	۶۲/۵	۱۲/۵	۱۰۰

روابط اجتماعی ($r=0/423$, $p<0/001$)، سلامت محیط ($r=0/380$, $p<0/001$) و کیفیت زندگی کلی دانشجویان ($r=0/455$, $p<0/001$)، و ویژگی شخصیتی وجدانی بودن با ابعاد سلامت جسمانی ($r=0/241$, $p<0/001$)، روانی ($r=0/351$, $p<0/001$)، روابط اجتماعی ($r=0/411$, $p<0/001$)، سلامت محیط ($r=0/274$, $p<0/001$) و کیفیت زندگی کلی دانشجویان ($r=0/313$, $p<0/001$)، همبستگی معنی‌دار مثبت وجود داشت، اما بین ویژگی شخصیتی روان‌نژندخویی با ابعاد سلامت جسمانی، روانی، روابط اجتماعی، سلامت محیط و کیفیت زندگی کلی، همبستگی معنی‌دار منفی بود و ویژگی شخصیتی گشودگی تجربی، همبستگی معنی‌دار با ابعاد سلامت جسمانی، روانی، روابط اجتماعی، سلامت محیط و کیفیت زندگی کلی دانشجویان نداشت (جدول شماره ۳).

بین ویژگی‌های شخصیتی روان‌نژندخویی، برونگرایی، گشودگی تجربی، توافق و وجدانی بودن با جنسیت دانشجویان، همبستگی معنی‌داری مشاهده نشد. همچنین بین ابعاد سلامت جسمانی، روانی، روابط اجتماعی و کیفیت زندگی کلی، با جنسیت دانشجویان، همبستگی معنی‌داری وجود نداشت، ولی بُعد سلامت محیط ($p=0/048$) با جنسیت آنها، همبستگی معنی‌داری داشت، به طوری که میانگین نمره سلامت محیط در دانشجویان پسر ($62/5 \pm 12/9$)، بیشتر از دختران ($58/7 \pm 12/9$) بود. بین ویژگی شخصیتی برونگرایی با ابعاد سلامت جسمانی ($p<0/001$)، روانی ($r=0/354$ ، $p<0/001$)، روابط اجتماعی ($r=0/308$ ، $p<0/001$)، سلامت محیط ($r=0/266$ ، $p<0/001$) و کیفیت زندگی کلی دانشجویان ($r=0/413$ ، $p<0/001$)، ویژگی شخصیتی توافق با ابعاد سلامت جسمانی ($r=0/328$ ، $p<0/001$)، روانی ($r=0/285$ ، $p<0/001$)

جدول شماره ۳: نتایج ضریب همبستگی پیرسون در مورد همبستگی متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی با ابعاد کیفیت زندگی دانشجویان

ابعاد کیفیت زندگی	سلامت جسمی		سلامت روانی		روابط اجتماعی		سلامت محیط		کیفیت زندگی کل	
	r	pvalue	r	pvalue	r	pvalue	r	pvalue	r	pvalue
ویژگی‌های شخصیتی										
روان‌نژندخویی	<۰/۰۰۱	-۰/۴۲۰	<۰/۰۰۱	-۰/۳۸۱	<۰/۰۰۱	-۰/۵۵۲	<۰/۰۰۱	-۰/۳۹۲	<۰/۰۰۱	-۰/۴۵۲
برونگرایی	<۰/۰۰۱	۰/۳۵۴	<۰/۰۰۱	۰/۳۰۸	<۰/۰۰۱	۰/۴۳۰	<۰/۰۰۱	۰/۲۶۶	<۰/۰۰۱	۰/۴۱۳
گشودگی تجربی	۰/۱۱۸	۰/۱۱۳	۰/۲۴۹	۰/۰۸۳	۰/۲۸۸	-۰/۰۷۷	۰/۶۰۲	۰/۰۳۸	۰/۲۵۰	۰/۰۸۳
توافق	<۰/۰۰۱	۰/۳۲۸	<۰/۰۰۱	۰/۲۸۵	<۰/۰۰۱	۰/۴۲۳	<۰/۰۰۱	۰/۳۸۰	<۰/۰۰۱	۰/۴۵۵
وجدانی بودن	<۰/۰۰۱	۰/۲۴۱	<۰/۰۰۱	۰/۳۵۱	<۰/۰۰۱	۰/۴۱۱	<۰/۰۰۱	۰/۲۷۴	<۰/۰۰۱	۰/۳۱۳

بحث

پژوهش حاضر با هدف تعیین همبستگی ویژگی‌های شخصیتی با کیفیت زندگی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم در سال ۱۳۹۴ انجام شد. یافته‌ها نشان داد بین ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان پرستاری و جنسیت آنها، همبستگی معنی‌داری وجود ندارد. برخلاف مطالعه حاضر، مطالعه عابدی و همکاران (سال ۱۳۹۱) نشان داد جنسیت با ویژگی‌های شخصیتی روان‌نژندخویی، برونگرایی، توافق و وجدانی بودن، ارتباط معنی‌داری ندارد، ولی با گشودگی تجربی، ارتباط معنی‌داری است و دانشجویان پسر در این متغیر نسبت به دختران، نمره بیشتری کسب می‌کنند. در توجیه این ناهمخوانی می‌توان گفت در مطالعه ذکر شده، وجود ارتباط معنی‌دار ویژگی‌های شخصیتی گشودگی تجربی با جنسیت نمی‌تواند دلیل بر این باشد که این یافته در همه جامعه‌های آماری صدق کند، همان‌طور که ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قم با جنسیت آنها همبستگی معنی‌داری نداشت؛ زیرا عواملی مانند تعداد نمونه، محل، جامعه و زمان اجرای پژوهش بر یافته‌های یک پژوهش تأثیر گذارند (۱۷).

در مطالعه حاضر از بین ابعاد کیفیت زندگی، سلامت محیط با جنسیت دانشجویان پرستاری، همبستگی معنی‌داری داشت و نمره سلامت محیط در دانشجویان پسر، بیش از دختران بود. در مطالعه رهایی و همکاران (سال ۱۳۹۴)، نمره کیفیت زندگی در بُعد جسمانی و روانی در دانشجویان پسر بیشتر از دختران بود که علت بالاتر بودن کیفیت زندگی دانشجویان پسر را می‌توان به سبب ویژگی‌های فیزیولوژیک، رفتارهای سازشی و روابط بین فردی آنان تفسیر کرد (۱۸).

همچنین نتایج حاصل از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین ویژگی‌های شخصیتی برونگرایی، توافق و وجدانی بودن با ابعاد کیفیت زندگی و کیفیت زندگی کلی دانشجویان پرستاری، همبستگی معنی‌دار مثبت وجود دارد، اما بین روان‌نژندخویی با ابعاد کیفیت زندگی و کیفیت زندگی کلی دانشجویان پرستاری، همبستگی معنی‌دار منفی است و گشودگی تجربی، همبستگی معنی‌داری با ابعاد کیفیت زندگی و کیفیت زندگی کلی دانشجویان ندارد.

نتایج مطالعات حمید و زمستانی (سال ۱۳۹۲) و نصر اصفهانی و اعتمادی (سال ۱۳۹۱) نشان داد بین ویژگی‌های شخصیتی برونگرایی، توافق، وجدانی بودن و گشودگی تجربی با کیفیت زندگی دانشجویان، رابطه معنی‌دار مثبت وجود دارد، اما بین ویژگی‌های شخصیتی روان‌نژندخویی با کیفیت زندگی آنها، رابطه معنی‌دار منفی است (۲۰، ۱۹). می‌توان گفت که ویژگی‌های شخصیتی عموماً بر سبک زندگی افراد تأثیر می‌گذارد و کیفیت زندگی افراد را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد. در پژوهش حاضر، روان‌نژندخویی، همبستگی معنی‌دار منفی با کیفیت زندگی داشت. کسانی که از نظر روان‌نژندخویی، بالا هستند، به صورت مضطرب، افسرده و غیرمنطقی توصیف می‌شوند. مشخص است این ویژگی‌ها، کیفیت زندگی را پایین می‌آورد (۲۰).

در مطالعه حاضر از جمله محدودیت‌های موجود در هنگام اجرای پژوهش، دشواری در جلب همکاری بعضی از دانشجویان در زمان پرکردن پرسشنامه‌ها بود. به علاوه، حالات روانی دانشجویان در زمان تکمیل پرسشنامه‌ها و صداقت آنان در پاسخگویی به پرسشنامه، از محدودیت‌های خارج از اختیار پژوهشگر بود.

نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج پژوهش حاضر لازم است به کیفیت زندگی دانشجویان به‌عنوان آینده‌سازان کشور توجه شود. تلاش در راستای ارتقای کیفیت زندگی دانشجویان، به‌خصوص دانشجویان دختر در بُعد سلامت محیط ضروری است. از طرفی، وجود همبستگی بین ویژگی‌های شخصیتی و کیفیت زندگی دانشجویان پرستاری نشان داد افراد با کیفیت زندگی بالاتر می‌توانند روابط بین فردی موفق‌تری برقرار کرده و رضایت دیگران را نیز جلب کنند. بنابراین، چون ویژگی‌های شخصیتی، نقش مؤثری در کیفیت زندگی دانشجویان پرستاری ایفا می‌کند، انتظار می‌رود پذیرش دانشجویان برای این رشته براساس ویژگی‌های شخصیتی آنها انجام گیرد. در پایان، پیشنهاد می‌گردد مطالعات بیشتری

درخصوص عوامل مؤثر در ویژگی‌های شخصیتی دانشجویان پرستاری در ایران انجام شود.

تشکر و قدردانی

این مطالعه حاصل طرح تحقیقاتی مصوب در معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ایران (با کد IR.IUMS.REC.1394.9211196213) می‌باشد.

بدین وسیله از مسئولین دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قم، دانشجویان پرستاری و تمامی کسانی که در اجرا و تکمیل این پژوهش همکاری داشته‌اند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

References:

1. Moallemi S, Bakhshani N, Raghibi M. On the relationship between mental health, spiritual intelligence and dysfunctional attitudes in students of Sistan and Baluchestan University, Southeast of Iran. *J Fundam Ment Health* 2011;12(4):702-9. [Full Text in Persian]
2. Hasanpour M, Haghdoost Oskouie SF, Salsalei M. Critical thinking in nursing education. *Iran J Nurs* 2005;18(41-42):7-16. [Full Text in Persian]
3. Ghorbani A, Noroozi K, Jahani Hashemi H, Sarichlou ME, Falahatpisheh F. Correlation between type of personality and academic achievement of nursing students in university of medical sciences Qazvin. *Iranian J Nurs Res* 2013;8(28):68-75. [Full Text in Persian]
4. Barry R, Lakey B, Orehek E. Links among attachment dimensions, affect, the self and perceived support for broadly generalized attachment styles and specific bonds. *Pers Soc Psychol Bull* 2007;33(3):340-53.
5. Golestanbagh N, Amani R, Neamatpour S, Haghhighizadeh MH. Investigation of correlation between personality traits and dietary habits in female students. *Qom Univ Med Sci J* 2016; 10(3):55-63. [Full Text in Persian]
6. Chamorro-premuzic T, Furnham A. Mainly openness: The relationship between the big five personality traits and learning approaches. *Learn Individ Diff* 2009;19(4):524-29.
7. Fortunato VJ, Furey JT. The theory of mind time and the relationships between thinking perspective and the big five personality traits. *Personal Individ Diff* 2009;47(4):241-46.
8. Komarraju M, Karau SJ, Schmeck RR. Role of the big five personality traits in predicting college students academic motivation and achievement. *Learn Individ Diff* 2009;19(1):47-52.
9. Chowdhury MS, Amin MN. Personality and students academic achievement: Interactive effects of conscientiousness and agreeableness on students performance in principles of economics. *Social Behav Personal* 2006;34(4):433-49.
10. Widiger TA. Five factor model of personality disorder: Integrating science and practice. *J Res Personal* 2005;39(1):67-83.
11. Makvandi S, Zamani M. The survey of quality of life and its dimensions in Islamic Azad University Ahvaz branch students in 2010. *Jentashapir J Health Res* 2011;2(4):191-200. [Full Text in Persian]

12. Keleş R. The quality of life and the environment. *Procedia- Soc Behav Sci* 2012;35:23-32.
13. Jvanbakhtian R, Hosseini RS. A study of physical and psychological domains of quality of life in kidney transplantation patients in Kerman city, Iran. *Qom Univ Med Sci J* 2013;7(5):8-13. [Full Text in Persian]
14. Souza IMDM, Paro HBMS, Morales RR, Pinto RMC, Silva CHM. Health-related quality of life and depressive symptoms in undergraduate nursing students. *Rev Latino-Am de Enfermagem* 2012;20(4):736-43.
15. Zare H, Mohammad Zadeh R. The role of personality traits in predicting students achievement motivation. *J Psychol gains (Psychology)* 2012;4(1):117-38. [Full Text in Persian]
16. Nejat S, Montazeri A, Holakouie Naieni K, Kazem M, Majdzadeh SR. The World Health Organization quality of Life (WHOQOL-BREF) questionnaire: Translation and validation study of the Iranian version. *J Sch Pblc Health Ins Public Health Res* 2006;4(1-12):1-12. [Full Text in Persian]
17. Abedi G, Mohammadi A, Alizadeh A, Hoseini H, Yahyazadeh O. A survey on the relationship between personality factors and sex in Students of Mazandaran University of Medical Sciences. *J Mazand Univ Med Sci* 2013;23(98):114-22. [Full Text in Persian]
18. Rahaei Z, Yarmohammadi P, Fatahi E, Mehri H, Kasiri N. The relationship between demographic variables with general health and quality of life in students of Islamic Azad University, Sabzevar Branch, Iran. *Qom Univ Med Sci J* 2015;9(10):40-7. [Full Text in Persian]
19. Hamid N, Zemestani M. The relationship between spiritual intelligence, personality traits and quality of life in medical students. *J Hormozgan Univ Med Sci* 2013;17(4):347-55. [Full Text in Persian]
20. Nasr Esfahani N, Etemadi A. The relation between personality traits with spiritual intelligence and quality of life in students of Alame Tabatabaie University. *J Res Health* 2012;2(2):226-35. [Full Text in Persian]